

U 9/2023 rd

Statsrådets skrivelse till riksdagen om förslaget till rådets förordning om ändring av förordning (EU) 2021/2283 om öppnande och förvaltning av autonoma unionstullkvoter för vissa jordbruks- och industriprodukter (autonoma unionstullkvoter; jordbruks- och industriprodukter)

I enlighet med 96 § 2 mom. i grundlagen översänds till riksdagen Europeiska kommissionens förslag till rådets förordning om ändring av förordning (EU) 2021/2283 om öppnande och förvaltning av autonoma unionstullkvoter för vissa jordbruks- och industriprodukter samt en promemoria om förslaget.

Helsingfors den 25 maj 2023

Finansminister Annika Saarikko

Specialsakkunnig Upi Talsi

FÖRSLAG TILL RÅDETS FÖRORDNING OM ÄNDRING AV FÖRORDNING (EU) 2021/2283 OM ÖPPNANDE OCH FÖRVALTNING AV AUTONOMA UNIONSTULLKVOTER FÖR VISSA JORDBRUKS- OCH INDUSTRIPRODUKTER**1 Förslaget bakgrund och syfte**

Europeiska kommissionen lade den 21 april 2023 fram ett preliminärt förslag till rådets förordning om ändring av förordning (EU) 2021/2283 om öppnande och förvaltning av autonoma unionstullkvoter för vissa jordbruks- och industriprodukter (WK 5210/2023 INIT).

Förslaget översänds i enlighet med 96 § 2 mom. i grundlagen till riksdagen så att riksdagen kan ta ställning till det, eftersom det är fråga om ett ärende som hör till Europeiska unionens behörighet och om vilket det annars med stöd av 81 § i grundlagen skulle bestämmas genom lag, eftersom det är ett skatteärende.

Autonoma tullkvoter behövs för vissa produkter när produktionen i unionen inte räcker till för att tillgodose användarindustrins behov. Enligt förslaget bör kvoter öppnas med nolltullsats eller med nedsatta tullsats. Förordning (EU) 2021/2283 uppdateras en gång i halvåret. De ändringar som föreslås ska tillämpas från och med den 1 juli 2023.

2 Förslagets huvudsakliga innehåll

Avsikten är att öppna kvoter med nolltullsats eller med nedsatta tullsats, utan att detta stör marknaderna för dessa produkter. Den 20 december 2021 antog Europeiska unionens råd förordning (EU) 2021/2283, så att unionens efterfrågan på de berörda produkterna skulle kunna tillgodoses på så gynnsamma villkor som möjligt.

De föreslagna åtgärderna genomförs inom ramen för Europeiska unionens integrerade tulltaxa (Tariet) och tillämpas av medlemsstaternas tullmyndigheter. Kvoterna fördelas i den ordning som tulldeklarationerna godtas.

Kommissionen har med hjälp av gruppen för tulltaxefrågor av ekonomisk art (The Economic Tariff Questions Group) under tiden 14.11.2022–20.1.2023 prövat alla framställningar från medlemsstaterna om autonoma tullkvoter. Gruppen består av delegater från alla medlemsstater samt Turkiet. Gruppen behandlade ansökningar om autonoma tullbefrielser och tullkvoter som ska börja gälla fr.o.m. den 1 juli 2023. Under denna omgång hade sju ansökningar om nya tullkvoter och fyra förslag till ändring av giltiga tullkvoter lämnats in.

Efter granskningen anser kommissionen att det är motiverat att öppna autonoma tullkvoter för vissa nya produkter som för närvarande inte anges i förordning (EU) 2021/2283. Bilagan innehåller en ny produkt. Produkter för vilka en tullkvot inte längre ligger i unionens ekonomiska intresse bör strykas.

I november 2021 frågade Finland kommissionen om en importör som inte själv tillverkar en vara får utnyttja en befintlig befrielse eller tullkvot. Enligt kommissionen är det uppenbart att

den som ansöker om befrielse eller tullkvoter ska vara en producent eller tillverkare med verksamhet inom unionen. När det gäller importören av en vara finns det större flexibilitet. Importören behöver inte vara en producent eller tillverkare med verksamhet inom unionen, men varan ska användas för detta ändamål. Kommissionen har utarbetat ett meddelande om sin ståndpunkt.

Under denna omgång lämnade Finland inte in några egna ansökningar. Däremot deltog Finland i en ansökan om en kvot för lut. Ansökan godkändes inte eftersom ett stort antal producenter inom EU motsatte sig den. De övriga ändringar som föreslogs gav inte anledning till några kommentarer.

Det föreslås att förordningen träder i kraft dagen efter det att den har offentliggjorts i Europeiska unionens officiella tidning. Förordningen ska tillämpas från och med den 1 juli 2023.

3 Förslagets rättsliga grund och förhållande till proportionalitets- och subsidiaritetsprincipen

Den rättsliga grunden för den föreslagna förordningen är artikel 31 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, där det föreskrivs att tullsatser i den gemensamma tulltaxan ska fastställas av rådet på förslag från kommissionen. Detta omfattar även en ändring av och befrielse från tullar. En rådsförordning är därför det lämpliga instrumentet. Förordningen ska antas av rådet med kvalificerad majoritet.

Förslaget avser ett område där unionen har exklusiv befogenhet. Subsidiaritetsprincipen är därför inte tillämplig. Förslaget anses stämma överens med proportionalitetsprincipen eftersom åtgärderna syftar till att förenkla förfarandena för aktörerna inom utrikeshandeln. Förordningen går inte utöver vad som är nödvändigt för att uppnå de eftersträlvade målen, i enlighet med artikel 5.4 i fördraget om Europeiska unionen. Åtgärderna är också i linje med kommissionens meddelande om autonoma tullbefrielser och tullkvoter (EUT C 363, 13.12.2011, s. 6).

4 Förslagets konsekvenser

Kommissionen har inte gjort någon konsekvensbedömning av förslaget eftersom de föreslagna ändringarna av förteckningen över produkter som omfattas av autonoma unionstullkvoter inte förväntas få några betydande konsekvenser.

Enligt den finansieringsöversikt som bifogats utkastet till förslag får förslaget negativa ekonomiska konsekvenser för inkomsterna. Den totala inverkan på de traditionella egna medlen i EU:s budget uppgår till uppskattningsvis 2 004 500 euro per år (75 procent av den totala ökningen). Medlemsstaterna får behålla 25 procent av tullarna i uppbördskostnader. Effekterna för Finlands del beror på hur stora mängder av varan i fråga Finland importerar till unionen.

5 Ålands behörighet

Ärendet hör inte till landskapet Ålands lagstiftningsbehörighet.

6 Behandling av förslaget i Europeiska unionens institutioner och de övriga medlemsstaternas ståndpunkter

Europeiska unionens råd började behandla ärendet den 28 april 2023 utifrån utkastet till arbetsdokument. Målet är att förslaget ska antas av rådet i juni 2023.

7 Nationell behandling av förslaget

Ärendet har beretts vid finansministeriet i samarbete med Tullen och samordnats genom skriftligt förfarande i sektion EU5 (tulltekniska frågor), vilket avslutades den 12 maj 2023.

8 Statsrådets ståndpunkt

Statsrådet anser att förslaget kan antas.